

bir deyişle yolda başkalarına zahmet verir duruma düşmüş olacaklardır. Bu zikredilen gerçeklere «kaze-ende olsa bir insanın ölümüne sebep olmanın vebalinin büyüklüğünün» söylendiğini ilave edecek olursak, camilerin «Trafik kurallarına riayet ve kazaları önleme» başka bir ifade ile insan ve mal kaybını (israfını) önleyen bir faaliyet icra ettikleri açıkça ortaya çıkar.

Yine camilerde İslâmın:

«Büyüklerimize saygı hürmet, küçüklerimize şefkat, merhamet göstermeyen bizden değildir.»

«İmam bakımından en kamil olanınız ahlak bakımından en üstün olanınızdır.»

Ve benzeri emirlerinin toplumlara (cemaata) bildirildiği göz önüne alınacak olursa, camilerin aynı zamanda «İyi Ahlak Derneği»nde fahri birer şubeleri oldukları...

Merhum M. Akif ve arkadaşlarının İstiklâl savaşında camileri dolaşarak orada İslâmın vatan, millet, istiklâl savaş ve şehitlik ile ilgili emirleri ve vaadleri hakkında camide toplanan halka (cemaate) vaaz ve nasihatlar edip bu konuda teşvik edici konuşmalar yaparak Kuvayı Milliye'ye camilerden gönüllü sevkettikleri tarihi gerçeği hatırlanacak olursa camilerin seferi anlarda erduya gönüllü sevkeden Sevkiyat Merkezleri durumunda oldukları...

Ve yine tarihi Maraş Müdafaasına bir cuma günü cuma namazından sonra karar verilerek başlandığı tarihi hakikatı göz önüne alınacak olursa, ca-

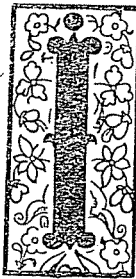
milerin harp zamanlarında başka bir tabirle (Allah korusun) müşkül anlarda yurt savunmasında ki yerleri ve önemleri açık olarak ortaya çıkar.

Biraz yukarıda manevi tarafları ile ele alınan tanışıklığın maddî bakımdanda dayanışma ve yardımlaşmaya zemin hazırlayarak ilk merhaleyi teşkil edeceği ortadadır. Zira insanların birbirlerinin yardımlarına koşabilmeleri yani yardımlaşabilmeleri için birbirlerini tanımaları ve birbirlerinin her türlü hallerinden haberdar olabilmek imkanına sahip olabilmeleri gerekir. Çünkü birbirini tanımayan veya tanıyıp da birbirini sık sık görme imkanından mahrum olan kimselerin başka bir ifadeyle birbirlerinin düştükleri maddî sıkıntıları zamanında haber alıp bilemeyen kimselerin maddî bakımdan yardımlaşabilmeleri imkansız olmasada zayıf bir ihtimaldir.

Nihayet yukarıda söylenenleri kısaca özetlemek icabederse camilerin bu güne kadar kurulmuş veya ilerde kurulacak memleket menfaatlarına hizmet eden veya edecek her türlü hayır cemiyetlerinin hem hazarda hem seferde fahri birer şubesi oldukları veya olacakları sonucu ortaya çıkar.

Öyleyse makalenin başından beri belirtmeye çalışılan gerekçeler gözönüne alınacak olursa Dini açıdan olmasa bile yine de toplumumuzun varlığı bekası ve çağdaş medeniyet seviyesine ulaşabilmesi şartı camilerin kuruluşlarındaki bütün bu gaye ve hikmetleri sezerek onları en iyi şekilde değerlendirmemize bağlıdır.

KARABORSACILIK ÜZERİNE...

nkârdan fayda yok. Her şey ortada. Gözler görüyor, kulaklar işitiyor. Görmemek, işitip duymamak, hakikatları inkâr; hissizlik, duygusuzluk sayılır. Bu görülen ve hakikat olan şey; cemiyetimizin bünye sini kemiren, en büyük içtimaî hastalıklarımızdan sayılan, sayılması lâzım gelen karaborsacılık meselesidir. Hattâ öyleki, bu bir âfet halini almıştır. Cemiyetimizin bünyesini hergün biraz daha kemirip, tahrip etmektedir. Bu muhtekirler tairesinin yüzlerinde ise, hayâ perdesi diye bir şeycikler kalmamış.. Kalmış olsa kanunî haklarına razı olurlar. Allah'tan korkar, Peygamberinden utanırlar. İhtikârda bulunup fakir-fukaranın haklarını yemezler.

Bugün yok yere, demirin fiatı bir misli artmış, dört-buçuk, beş liraya çıkmış, diğer inşâat malzemeleri de buna göre aralarında ayarlanmış.. Çimento dersensiz hâkezâ. Gıda maddeleri de böyle!.. Bunlar emtiayı ucuza alıp pahalı satmayı itiyat edinmişler. Orta halli halkımızın kanını emmeyi iş bilmemişler ve bilmektedirler. Aynı zamanda komünizme çanak tutmaktadırlar. Onların üreyebileceği bataklık hazırlamakla meşguldürler. Hükûmete zorluk üzerine zorluk veriyorlar. Hak ve hakikat yolcularının müdafaasına engel teşkil ediyorlar. Din, milliyet düşmanlarıyla ortaklaşa harekette bulunuyorlar. Rıza pazarlığı teranesiyle kendilerini avutmağa çalışıyorlar. Utanmadan, arlanmadan dinimizi de tahrife çalışıyorlar böylelikle!..

Halbuki Cenab-ı Allah'ın buyruğunun bu muhtekirlerin anladıkları mânadaki rıza pazarlığı ile hiç bir ilgisi yoktur. Yüce Hâlikimiz bu hususta Kur'an-ı Kerim'in Nisâ Suresinin 29 ncu âyeti celilesinde, meâlen şöyle buyurmaktadır:

Hüsnü DIKEÇLİGİL

(Kayseri Senatörü)